

Posudek na diplomovou práci

Název: Jak se žije Čechům v Bruselu aneb nahlédnutí do života českých euroúředníků

Autorka: Lucie Králíčková

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Katedra obecné antropologie, Praha 2010, 89 s.

Vedoucí práce: PhDr. Dana Bittnerová, CSc.

Tématem práce Lucie Králíčkové se stala otázka vztahu českých euroúředníků k prostoru a společnosti Bruselu. Kladal si otázku dočasnosti těchto českých migrantů v rámci tohoto prostoru a podob, kterých nabývá. Tento problém pak řešila na příkladu vytváření prostorového a materiálního zázemí – zejména bydlení.

Lucie Králíčková pro ukotvení své práce vyšla z relevantní literatury. V první řadě pracovala s konceptem transnacionalismu, aby vysvětlila specifickou pozici tohoto typu migrantů ve vztahu k zemi původu a cílové zemi. V návaznosti na to se soustředila na koncept domova v rámci těchto teorií. Pro uchopení daného problému pak představila ještě koncept material culture, který se stal teoreticko metodologickým východiskem jejího bádání. Teoretická část jako celek pak ukazuje, že autorka dokáže pracovat primárně se zahraniční literaturou, že řeší problém překladu dnešní více než sofistikované terminologie. Zároveň možná by tato část snesla dílčí členění, protože je konceptuálně bohatá.

Vlastní data získala Lucie Králíčková několika způsoby. Jedním ne nevýznamným zdrojem je autopsie autorčina. Lze ji chápat jako příznání vlastního angažmá v problematice, je zařazena logicky i jako reflexe badatelčiny pozice v tématu. Nelze však říci, že by autorka psala o své zkušenosti, naopak jak uvádí, snažila se své zkušenosti a postoje do interpretací nevnášet. Zde vycházela důsledně ze zúčastněného pozorování, neformálních rozhovorů a polostrukturovaných rozhovorů s českými euroúředníky. Je zajímavé, že si pro svůj výzkum patrně vybrala informátory, kteří již několik let v pozici transnacionála žijí, což se promítlo do řešení zvolené otázky. Škoda je, že informátory blíže nepředstavila.

Představení a interpretaci dat zasadila kromě teoretické literatury i do kontextu migrace Čechů do Belgie a jejich symbolických institucí. Vlastní analýzy se pak již soustředily na české euroúředníky. O problému uvažovala v několika rovinách. Vyšla z roviny vytváření vztahu českých euroúředníků k novému místu, a k vytváření sociálních polí v rámci jejich prostorů. Na toto navázala medailonky, jaké jsou modely bydlení v Bruselu. Toto pak dokreslila kapitolou o zabydlování, tedy výkladem, jak informátoři pracují s prostorem jak přenášejí to české do bruselského, a naopak co bruselského jim vstupuje do života. Skrze tuto linii se jí do jisté míry podařilo ukázat onu dočasnost pobývání v prostoru, kterou před tím definovala ve výše zmíněných kapitolách. S ohledem na své informátory však dospěla k závěru, že ona dočasnost je ve své podstatě dočasná, že transnacionalita migranta není statická, ale lze hovořit o fázích, možná srovnatelných s dynamikou adaptačních procesů popisovaných v asimilacionistických konceptech.

Práci Lucie Králíčkové chápu jako velice podnětnou. Hodnotím jak práci s literaturou, tak schopnost interpretovat data. Zároveň se domnívám, že by práce snesla doplnění a hlubší zpracování a to alespoň do podoby článku.

Práci hodnotím mezi výbornou a velmi dobrou.

V Praze 14.6. 2010

Dana Bittnerová